

које окружује судбину чувеног града. То ћутање је толико непробојно, да се онај ко истражује трагове живота (! - А.Ф.) знаменитог града у наведеним столећима, радује као откровењу када нађе чак и на најбеззначајније податке, као што су наводи у "житију" св. Луке о томе да је чудотворац посетио Атину... [42, стр. 74, 76]. Тек у XV в. Грчка и Атина почињу да израњају "из мрака". Посебну улогу Грчка је добила на почетку раздобља крсташких ратова (ХII-ХIII в.). Имајући значајну луку (Пиреј) и будући у савезу с Венецијом (Феницијом, в. горе), Атина се уздиже до једног од првих места [42]. То уздицање је нарушило равнотежу која је владала у Грчкој. Пелопонез се упротивио таквој промени утицаја, што је изазвало серију дуготрајних ратова на територији Грчке, у којима су учествовали и крсташи и Нормани [42]. Занимљиво је да се управо у тај период Средњег века уклапа, при астрономском датирању (по тријади помрачања), Тукидидова "Историја", која описује пелопонеске ратове. О ратовима пак у ХII в. на територији Грчке, према традиционалној хронологији, практично ништа није познато.

Невероватна оскудност података о средњовековној Грчкој може се објаснити тиме што су многи основни извори о тој и претходним епохама (например Тукидид, Ксенофонт и др.) били потиснути (погрешним датирањем докумената) у "древност" оголивши "беле мрље" у реалној историји Грчке у VI-XIV в. Важно је да се у Грчкој "тек почев од 1600. године (! - А.Ф.) хронолошки датуми приказују у хришћанској ери и при томе арапским цифрама" [42, стр. 100-101]. Дакле, савремени начин бројања година ушао је у употребу у Грчкој тек од XVII в.

Веома скромни хронолошки путокази дају мало информација. "Због утицаја зуба времена јако је отежано разабирање тих оскудних натписа... они не бацају светла на историју града Атине у вековима хришћанства... Истраживаč средњовековне прошlostи града Рима је у неупоредиво бољем положају (о проблемима хронологије Рима види горе - А.Ф.)... У камену уклесаног летописа мртвих у Атини уопште нема..." [42, стр. 101]. "У Атини нема, као у Риму, у мермеру извајаних преминулих епископа и старешина манастира, сенатора, судија и грађана; малобројни надгробни каменови, 1-2 саркофага без икаквог кипа и неколико натписа - то је све што је у Атини остало од прошlostи (не рачунајући, наравно, присутне "древне развалине" које се односе на друго раздобље - А.Ф.)" [42, стр. 101]. О Атини из ХII-ХIII в. у традиционалној хронологији постоји неколико противречних верзија, које на различите начине оцењују улогу града. Према једној, током тих векова град (и Грчка) је, као и раније, прекривен мраком. Према другој верзији, у том периоду Атина почиње да добија улогу значајног културног средишта. Например, енглески летописац Метју Парис каже да је 1202. године неколико грчких филозофа (који су се поново појавили у Атини после много стотина година непостојања) дошло из Атине на енглески двор и ушло у црквене расправе [42, стр. 111]. У Атини су се школовали енглески научници [42, стр. 111].

Крсташки ратови су били, не само велики религијски подухвати, него и важни световни догађаји. Например, "латински походS" започели су, не само Иноћентије III, него и моћни представници световне власти Европе - Французи,